

Bygging og bruk av oselvaren får Unesco-status



Oselvarbåten kan både brukast som familiebåt og på andre måtar. Kunnskapen om å byggja den tradisjonsrike båten og bruken av han har no fått Unesco-status. (Foto: Oselvarverkstaden).

Oselvarverkstaden i Os i Hordaland, og bruken av den tradisjonelle oselvaren er teken inn på ei Unesco-liste over immateriell kulturarv. Det er fyrste gongen Noreg er med på denne lista.

Vedtaket om å føra Oselvarverkstaden og oselvarkulturen opp på Unesco-lista blei vedteken av det mellomstatlege komitemøtet til Unesco førre veka.

– Lista over immateriell kulturarv er på ein måte veslebrøren til verdslista til Unesco, forklarer fagansvarleg Hildegunn Bjørgen i Kulturrådet til Nynorsk pressekontor.

Ho strekar under at det ikkje er sjølv båten, men kunnskapen om å byggja og bruka han som no blir verna.

Eksklusiv liste

Til konvensjonen om immateriell kulturarv er det knytt tre ulike lister: «truga kulturuttrykk», «representativ liste» og «beste vernepraksisar». Oselvarverkstaden og oselvarkulturen er teken inn lista over dei beste vernepraksisane i

tradisjonsrike båtbyggjarkunsten. Sidan starten i 1997 har verkstaden bygd meir enn 85 oselvarar.

Ein merkedag

Meldinga om Unesco-vedtaket blir motteken med stor glede i Os.

– Eg kan enno ikkje tru at me har fått vernestatus. Vegen dit har vore lang, og det er vanskeleg å tru at det faktisk har skjedd, seier båtbyggjar og dagleg leiar i Oselvarverkstaden, Berit Osmundsen.

Gleda og også står hos ordførar i Os Terje Søviknes.

– Oselvaren er kanskje den viktigaste identitetberaren i Os. Verninga gjev store moglegheiter til å utvikla Oselvarverkstaden vidare og for Os om internasjonalt reisemål. Dette er ein merkedag for kommunen vår, seier ordføraren i ei pressemelding.

Også fylkesordførar i Hordaland Anne Gine Hestetun stiller seg i rekka av gratulans.

Hordaland fylkeskommune

gjørlag, og har gjennom 20 år løvd tilskot til drifta.

– Viktig for fleire

Direktør Kristin Danielsen i Kulturrådet meiner Oselvarverkstaden og stiftarane har all grunn til å vera stolte.

– At Oselvarverkstaden har blitt ein del av Unesco-registeret er ein viktig aksept for lokalsamfunnet med Os båtbyggjelag og Os kommune i spissen, men også for Hordaland fylkeskommune som aktivt har støttå og fremja arbeidet med verkstaden, seier Danielsen.

Ho meiner Unesco-vedtaket også har verdi langt utover lokalsamfunnet,

– Dette er svært gledeleg for alle som er oppteke av båtbygging og tradisjons-handverk i Noreg. Eg trur utnenninga kan føra til auka kunnskap om korleis ein kan arbeida med å vidareføra immateriell kulturarv, seier Nielsen.

NPK-Margunn Sundfjord

Fakta om Oselvarverkstaden

- Ei stifting oppretta av Os kommune, Hordaland fylkeskommune og Os båtbyggjelag.

- Målet er å ta vare på handverkskunnskapen om oselvarbåten.

- Har 3,5 årsverk.

- Har sidan starten i 1997 bygd meir enn 85 oselvarar.

- Verkstaden har også ei lita utstilling som viser tusen års bygging og bruk. Grupper kan få omvising i utstilling og verkstaden etter avtale.

Fakta om Oselvaren

- Klinkbygd trebåt frå Hordaland.

- Har røter fleire tusen år tilbake.

- Bjørnefjorden i Hordaland er kjerneområdet for båtbyggjatradijonen.

- Blei kåra til Noregs nasjonalbåt i 2009.

- I haust kom det ut ei bok om oselvarbåten og oselv-kulturen. Boka blir sett på som eit viktig bidrag til å formidle kunnskap om båten og Oselvarverkstaden.